

Derk Hueting van de coöperatie Breda DuurSaam is een lokale spin in het web. Hij krijgt veel voor elkaar, al gaat het niet altijd vanzelf. De aanhouder wint! Het levert hem de Trouw aanmoedigingsprijs op voor het beste lokale initiatief.

TEKST ESTHER BIJLO FOTO JÖRGEN CARIS

Verandering moet van onderop komen

Zesduizend zonnepanelen moeten er komen. Derk Hueting wijst naar een stuk grasland, ingeklemd tussen het strakke parkeerterrein van de Praxis en een drukke weg aan de rand van Breda. Het grootste door burgers gefinancierde zonnepark van Nederland gaat het worden. Binnenkort begint de bouw van de 'Zonnewijde'. Maar Hueting juicht nog niet. Daar is pas reden voor als de collectoren er echt staan en aan het stroomnet hangen.

Het loopt namelijk niet bepaald soepel, met dit plan voor een zichtbaar zonnepark in Breda. Vier jaar is de coöperatie Breda DuurSaam, waar Hueting lid van is, er nu mee bezig. Er is 'gruwelijk veel tijd' in gestoken. Hueting is één van de vijf leden van de coöperatie die duurzame lokale initiatieven van de grond trekt. Laten we iets nuttigs doen met braakliggende terreinen in Breda, was één van de ideeën. Een zichtbaar veld met zonnepanelen bijvoorbeeld, vertelt Hueting. "Juist niet weggestopt op daken, zodat inwoners van Breda geïnspireerd raken door deze vorm van hernieuwbare energie. Maar wel op een plek waar omwonenden er geen last van hebben.

"We hadden een stuk grond nodig, een businessplan, geld, vergunningen en een elektrische aansluiting", somt Hueting droog op. Het busi-

nessplan - burgers investeren tegen een aantrekkelijk rendement - lukte. "Maar toen raakten we verzeild in een oerwoud aan regels en gedeelde verantwoordelijkheden waar nauwelijks doorheen te komen was." Een van de belangrijkste kwesties was: wie gaat er over de grond? "Tender stuk braakliggend terrein in Breda bleek een eigen projectleider te hebben en een plan wat er, ooit, zou moeten komen. En in eerste instantie

ORDEEL VAN TROUW
HANS MARIJNISSEN,
CHEF DUURZAAMHEID

'Derk Hueting koppelt kleine initiatieven, waardoor er juist iets groots ontstaat'

was ook lang niet iedereen bij de afdeling grondzaken en economie positief over het idee om zo'n terrein vol te leggen met zonnepanelen."

Het zonnepark moet bovendien mobiel zijn, is het plan van de coöperatie. Mocht er op dit stukje gras iets gebouwd gaan worden, dan moeten de panelen kunnen verhuizen naar een ander

lapje ongebruikte grond. "Ook dat bleek ingewikkeld, want je weet niet wanneer dat gebeurt. Na een jaar, na twintig jaar, of nooit? De gemeente moest wel de toezegging doen dat ze in dat geval een andere plaats aanwijzen. Daar ging wel wat tijd overheen."

Toen alles geregeld leek, deed zich weer een hindernis voor. "De brandweer ging sputteren. Er bleek op het veld een tappunt te liggen. Dat moest vrij bereikbaar zijn. Toen lag het weer stil. We zijn dat gaan uitzoeken en dat bleek gemakkelijk op te lossen. De panelen zijn goed om de ondergrondse kraan heen te bouwen."

Veel zelfwerkzaamheid is er dus nodig, constateert Hueting, en doorzettingsvermogen. Want als lokaal actieven zich bij dit soort mededelingen neerleggen, komt er niets van de grond. Het is geen onwil van de gemeente, ziet Hueting. "Ik heb een dubbel gevoel naar de overheid. Aan de ene kant helpen ze, bijvoorbeeld door een aparte projectleider voor Zonnewijde aan te stellen. Aan de andere kant werken ze soms ook verschrikkelijk tegen. Natuurlijk moet het allemaal juridisch kloppen en het spel volgens de regels worden gespeeld, maar een klein beetje soepeler had het wel mogen lopen. Er zitten in Breda gelukkig een paar fantastische ambtenaren die ons op de been houden. Die zeg-

**‘We raakten
verzeild in
een oerwoud
aan regels’**

Derk Hueting

Probeer aan het einde van het jaar minder spullen te hebben dan aan het begin van het jaar.

Drees Peter van den Bosch
(Willem & Drees)

Koop een racefiets.

Marc van den Tweel
(directeur Natuurmonumenten)

Laat voor je volgende vakantie de auto staan en ga op Interrail. Met de trein door Europa is fantastisch, ook als je ouder bent dan 25.

Esther Ouwehand
(Partij voor de Dieren, Tweede Kamerlid)

Maak daken van gebouwen niet zwart. In dichtbebouwde gebieden is dat een simpel, goedkoop middel om iets te doen aan de opwarming van de aarde. Het maakt steden koeler en bespaart op airco. Als het geen groen dak wordt, maak er dan een wit dak van!

Piet Sprengers
(hoofd duurzaamheid ASN Bank)

Ga voor een bedrijf werken dat goed doet, of begin zelf zo'n bedrijf.

Aart van Veller
(oprichter/directeur Vandebron)

Reis op windenergie, dat kan op de fiets (als je wind mee hebt), maar ook als je met de trein gaat. Dit jaar rijdt al de helft van de elektrische treinen op windenergie. Vanaf 2018 zullen dat alle treinen zijn.

Carola Wijdoogen
(directeur duurzaam ondernemen NS)

Compenseer je uitstoot.

Joost Oorthuizen
(directeur Sustainable Trade Initiative)

gen op hun beurt: ons werk is zoveel leuker sinds jullie je ermee bemoeien."

Een paar kilometer verderop, aan de andere kant van Breda, wringt een kok zich op het weelderige landgoed Wolfslaar door een haagje naar een moestuin. "Ik pluk even wat bloemetjes voor de lunch", roept hij naar Hueting. In een van de panden op het landgoed zit een sterrenrestaurant. De moestuin (Warmoezerij) is ook een project van de coöperatie. Eén van de leden kwam met iemand van buiten de coöperatie op het idee de oorspronkelijke moestuin van het zeventiende-eeuwse landgoed in ere te herstellen.

Ook hier was onduidelijk wie erover ging, omdat het landgoed eigendom is van de gemeente maar ook commercieel wordt uitgebaat. "Was er net goedkeuring om aan de slag te gaan, bleek een andere ambtenaar toestemming te hebben gegeven voor een tijdelijke camping op die plek. Dat is frustrerend." Het werd opgelost en sinds vorig jaar groeien de gewassen. Het is ook een sociaal project. Een groep vrijwilligers, onder wie mensen die lastiger een plek in de samenleving vinden, werkt mee in de tuin. "In sociaal opzicht loopt het ook goed. De vrijwilligers kennen elkaar inmiddels goed en ondersteunen elkaar ook met dingen waar ze in het dagelijks leven tegenaan lopen."

Projecten als de Zonnewijde en de Warmoezerij komen tot stand door 'alles aan elkaar te breien', zoals Hueting het noemt. Als een lokale spin in het web doet hij dat sinds 2009. Hueting, civiel planoloog, werkte toen bij CE Delft, een milieuvadvisiebureau. Net als veel andere forenzen had hij weinig oog voor wat er allemaal in zijn eigen woonplaats gebeurde. Bij CE Delft zag hij wel lokale projecten in andere gemeentes van nabij. Zijn overtuiging groeide dat verandering van onderop moet komen. Steeds vaker botste hij met de milieu-economen van het bureau die menen dat initiatieven vanzelf van de grond komen als er maar een hoog prijskaartje hangt aan de uitstoot van CO₂. Theoretisch klopt het misschien, maar daar is toch steun voor nodig van onderop vond Hueting, en hij begon voor zichzelf.

Breda was op dat moment, in 2009, uitgeroepen tot 'duurzame stad'. "Dat stelde in mijn ogen niet zoveel voor", zegt Hueting. "Echt zichtbaar was het niet en ik kende steden die al verder waren." Hij sloot zich aan bij de lokale afdeling van Transition Town, een beweging die vanuit de lokale gemeenschap werkt aan de overgang naar duurzame energie en voeding. "Wat mij betreft iets te veel geitenwollensokken: veel praten en films kijken. Ik wilde wat doen." Van daaruit richtte Hueting met andere zzp'ers Breda DuurSaam op, een coöperatie waar nu vijf mensen lokale projecten trekken. Hueting is ook projectleider bij de plaatselijke energiecoöperatie Bres en betrokken bij 'Circus Circulair', een project met onder meer hogescholen en bedrijven dat de circulaire economie in West-Brabant moet stimuleren.

Bij al die bezigheden, vervult Hueting verschillende rollen: burger, vrijwilliger, ondernemer, coach, verbinder. Dat is wel eens verwarrend, zowel voor zijn stadgenoten, voor de gemeente als voor hem-

zelf. Voor energiecoöperatie Bres doet Hueting bijvoorbeeld betaalde opdrachten, bij Breda DuurSaam is zijn arbeid voornamelijk vrijwilligerswerk. "Dat het allemaal door elkaar loopt, is onvermijdelijk. Ik zie dat bij alle mensen van de coöperatie. De gemeente vindt dat moeilijk. Praat ik nu met jou als vrijwilliger of als zzp'er, zie je ze dan denken. Ze zullen daar aan moeten wennen, het hoort bij deze ontwikkeling. Soms worden projecten zo groot dat het niet met alleen vrijwilligers kan, heb je professionals nodig die er betaalde tijd in steken." Het is overigens niet zo dat die rolvervaging de zzp'ers een vette bankrekening oplevert, volgens Hueting. "Ik kan er van leven, een vetpot is het niet. Maar dat hoeft ook niet, het is het leukste werk dat er bestaat."

Conflicten liggen soms wel op de loer. Net toen Breda DuurSaam voor de Zonnewijde geld wilde ophalen uit de Bredase samenleving ging energiecoöperatie Bres de boer op voor plaatselijke windmolens. 'Ongemakkelijk', vond Hueting. Daarom nam hij bij het project met de zonnepanelen even afstand. Uiteindelijk haalden beide initiatieven genoeg geld op, in totaal 2 miljoen euro.